Ulkoministeriö, maahantuloasioiden yksikkö

FAQ: Valtioneuvoston 12.11.2026 tekemä periaatepäätös koskien Venäjän kansalaisten maahantulon rajoittamista

Miksi valtioneuvoston periaatepäätös tehtiin?

Valtioneuvoston periaatepäätöksessä (12.11.2026) todetaan, että Venäjän kansalaisten ei-välttämätön maahantulo Suomeen muodostaa uhan Suomen kansainvälisille suhteille. Uudet maahantulorajoitukset koskevat henkilöitä, jotka hakevat viisumia Suomeen tai pyrkivät maahan lyhytaikaista, viisumilla tapahtuvaa työntekoa varten, kuten ammattiurheilijoita. Muutoksen tavoitteena on estää sellainen maahantulo, jota Venäjä voisi hyödyntää kansainvälisen oikeuden vastaista hyökkäyssotaansa tukevien viestien levittämiseksi. Venäjä käyttää esimerkiksi urheilua hyökkäyssodan tavoitteita ajavan propagandansa välineenä. Tällaisen maahantulon salliminen voi vaarantaa Suomen kansainväliset suhteet erityisesti Ukrainan, mutta myös niiden EU- ja Schengen-maiden kanssa, jotka rajoittavat voimakkaasti Venäjän kansalaisten maahantuloa alueelleen.

Mikä muuttui?

Periaatepäätöksellä kiristettiin Venäjän kansalaisiin kohdistuvia maahantulorajoituksia. Vuoden 2023 valtioneuvoston periaatepäätöksen perusteella Venäjän kansalainen saattoi saada Schengen-viisumin Suomeen lyhytaikaista, viisumilla tapahtuvaa työntekoa varten. 12.11.2026 tehdyn periaatepäätöksen myötä Schengen-viisumi on jatkossa myönnettävissä ja maahantulo sallittavissa Venäjän kansalaiselle ainoastaan Suomen kansallisen edun, kuten Suomen huoltovarmuuden, kannalta välttämättömään lyhytaikaiseen työntekoon. Muut, jo aikaisemmin tehdyt maahantulorajoitukset jatkuvat edelleen.

Kaikki valtioneuvoston periaatepäätöksen sisältämät Venäjän kansalaisia koskevat rajoitukset huomioidaan jatkossa riippumatta siitä, mistä maasta Venäjän kansalainen on saapumassa Suomeen. Tämä on toinen merkittävä muutos.

Keitä uudet rajoitukset koskevat?

Uudet maahantulorajoitukset koskevat urheilualan ammattilaisia, kuten urheilijoita ja heitä avustavia, huoltavia ja valmentavia työntekijöitä sekä urheilutuomareita. Rajoitukset koskevat niiden kiertämisen estämiseksi myös ns. neutraalin statuksen

saaneita urheilijoita. Ei-ammattilaisurheilijat olivat jo aikaisemmin (ja ovat edelleen) rajoitusten piirissä.

Uudet rajoitukset koskevat myös muuta lyhytaikaista, viisumilla tapahtuvaa työntekoa, ja siten esimerkiksi ammattitaiteilijoita, kausityöntekijöitä, tulkkeja ja erityisasiantuntijoita. Jatkossa Venäjän kansalaisten työskentely Schengen-viisumilla voidaan sallia ainoastaan Suomen kansallisen edun kannalta välttämättömiä tehtäviä varten. Viranomaiset arvioivat tätä ja soveltavat rajoituksia tapauskohtaisesti. Uusilla rajoituksilla ei ole vaikutusta oleskeluluvalla tapahtuvaan työntekoon.

Pääseekö toisen maan Schengen-viisumilla Suomeen?

Rajoituksia sovelletaan riippumatta siitä, mistä maasta Venäjän kansalainen on saapumassa Suomeen. Rajoitukset koskevat kaikkea maahantuloa ei-välttämättömässä tarkoituksessa. Maahantulorajoitukset koskevat myös toisen Schengen-maan Schengen-viisumilla Suomeen matkustavia Venäjän kansalaisia.

Rajavartiolaitoksella ja poliisilla on mahdollisuus tarkastaa maassaolon edellytykset Venäjän kansalaisen oleskellessa Suomessa. Ulkomaalainen voidaan ulkomaalaislain mukaan käännyttää niissä tilanteissa, joissa hänen maassa oleskelunsa edellytykset eivät täyty. Tämä voi koskea myös Suomessa vastoin Suomen kansallisia rajoituksia toisen jäsenvaltion myöntämällä Schengen-viisumilla oleskelevia.

Vaikka toinen Schengen-maa olisi myöntänyt Schengen-viisumin, mikään viisumi ei automaattisesti takaa maahantulon ja Suomessa oleskelun oikeutta. Rajavartiolaitos arvioi tapauskohtaisesti maahantulon edellytykset ja Rajavartiolaitos ja poliisi maassa oleskelun edellytykset.

Pääseekö toisen Schengen- tai EU-maan oleskeluluvalla Suomeen? Entä vaikuttavatko uudet rajoitukset turvapaikanhakijoihin?

Valtioneuvoston periaatepäätös (12.11.2026) koskee maahantuloa viisumilla lyhytaikaista oleskelua varten (enintään 90 päivää 180 päivän ajanjaksolla). Periaatepäätös ei vaikuta maahantuloon tai oleskeluun Suomessa Schengen- ja EU-jäsenmaiden oleskeluluvalla tai niihin rinnastettavalla muulla kansallisella luvalla. Periaatepäätös ei myöskään vaikuta turvapaikanhakijoiden oikeuksiin tai oikeuteen hakea kansainvälistä suojelua.

Mitä tapahtuu ennen periaatepäätöksen muutosta myönnetyille viisumeille?

Ulkoministeriö ei lähtökohtaisesti kumoa niitä viisumeita, jotka Suomi mahdollisesti on

myöntänyt ennen periaatepäätöksen voimaantuloa. Rajavartiolaitos tarkastaa kuitenkin maahantulon edellytyksiä ja suorittaa tätä koskevaa valvontaa. Ulkomaalainen voidaan käännyttää, jos henkilön maassa oleskelun edellytykset eivät täyty.

Mitä tapahtuu maassa jo oleskeleville jo urheilijoille? Voivatko he osallistua tuleviin kilpailuihin?

Suomen viranomaiset huomioivat uudet rajoitukset viranomaistoiminnassa 16.11.2026 lähtien. Rajavartiolaitos ja poliisi valvovat Venäjän kansalaisten lyhytaikaista oleskelua Suomessa ja arvioivat rajoitusten piiriin kuuluvien henkilöiden maassa oleskelun oikeutta tapauskohtaisesti.

Miksi urheilijoiden maahantulon lisäksi rajoitetaan myös muiden työntekijöiden maahantuloa?

Linjaus on tehty viranomaistoiminnan johdonmukaisuuden ja viisuminhakijoiden yhdenvertaisen kohtelun takia. Muidenkin Suomeen viisumulla lyhytaikaisesti työtä tekemään pyrkivien joukossa voi olla henkilöitä, jotka voisivat levittää Venäjän hyökkäyssotaa tukevaa propagandaa Suomessa. Rajoitusten kohdistaminen ainoastaan urheilualan ammattilaisiin olisi asettanut heidät eriarvoiseen asemaan muiden työntekijöiden kanssa.

Mitä tarkoittaa viisumilla tapahtuva työnteko?

Ulkomaalaislain mukaan tiettyihin ammattiryhmiin kuuluvilla on oikeus tehdä ansiotyötä Suomessa ilman oleskelulupaa enintään 90 päivää. Yleensä työnteko edellyttää oleskelulupaa. Uusilla rajoituksilla ei ole vaikutusta oleskeluluvalla tapahtuvaan työntekoon.

Mitä on Suomen kansallisen edun kannalta välttämätön työnteko?

Tällaista työntekoa voi olla esimerkiksi Suomen huoltovarmuuden kannalta välttämätön huolto- tai ylläpitotyö. Tilanteet, viisumihakemukset ja maahantulon sallimisen edellytykset arvioidaan tapauskohtaisesti.

Onko muilla EU-/Schengen-mailla vastaavia rajoituksia?

Kyllä, myös joillakin muilla EU-/Schengen-mailla on vastaavia kansallisia rajoituksia. Suomi toivoo mahdollisimman yhtenäistä lähestymistapaa EU:ssa.

Huomionarvoista on, että EU:n viisumisäännöstön (Euroopan parlamentin ja neuvoston

asetus (EY) N:o 810/2009) ja Schengenin rajasäännöstön (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/399) mukaan viisumi voidaan evätä ja maahantulo estää esimerkiksi, jos hakija saattaa muodostaa uhan jonkin jäsenvaltion kansainvälisille suhteille.

Miten rajoituksia valvotaan?

Ulkoministeriö seuraa rajoitusten toimivuutta viisuminhakuprosessissa ja Rajavartiolaitos maahantulon osalta. Lyhytaikaisen oleskelun valvontaa toteuttavat sekä Rajavartiolaitos että poliisi.

Ketkä Venäjän kansalaiset voivat jatkossakin saada viisumin ja päästä maahan?

Valtioneuvoston periaatepäätös sisältää suuntaviivat, joissa luetellaan 10 erityisryhmää, joihin kuuluville henkilöille voidaan harkita viisumin myöntämistä ja joiden maahantulo voidaan sallia. Ks. tarkemmin [Linkki periaatepäätökseen]